

Skade for overmaade mange Mennesker og til Gavn for ingen. Jeg kan ikke tro, at det konservative Parti i Landstinget skulde være interesseret i at fremkalde en saadan Tilstand, men jeg tror at turde haabe, at det vil erkende Nødvendigheden af at underkaste Lovforslaget en hurtig Behandling ligesom alle de andre Lovforslag, der er blevet fremsat under Hensyn til Krigsforholdenes Krav. Jeg skal derfor tillade mig at anmode den højtærede Formand om, hvis denne Forhandling bliver ført til Ende i Dag, at Udvalget om denne Sag ogsaa maa blive nedsat i Dag, og jeg maa anmode den, som bliver det først valgte Medlem af Udvalget — hvis da altsaa den højtærede Formand imødekommer mig —, at drage Omsorg for, at Udvalget bliver konstitueret endnu i Dag, og det er min indtrængende Henstilling til Udvalget, at det vil behandle Lovforslaget saa hurtigt, som de ekstraordinære Forhold tvingende gør nødvendigt. Sagen har jo allerede foreligget for den høje Rigsdag i nogen Tid, og den er ikke vanskelig at tage Stilling til. Man kan af juridiske og reale Grunde være imod den, men saa kan man jo gaa imod den. At forhale den vilde kun tjene til at skabe stor økonomisk Forvirring og Uorden i Samfundet, og jeg synes ikke, at det er venteligt, at Landstingets konservative Fløj bevidst skulde ville medvirke dertil. Jeg er overbevist om, at det vil den ikke, og jeg venter derfor bestemt at se min Anmodning om at faa dette Lovforslag hurtigt behandlet imødekommet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Der blev under Forhandlingen i Gaar af det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Oluf Jensen) og af det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) rettet en bestemt Forespørgsel til mig, som gik ud paa, hvad Grunden havde været til den af Kultusministeriet foretagne Suspension af de fastsatte Kapitelstakster. Jeg skal prøve paa at oplyse det saa kort som muligt.

I Statistisk Departement foretages der hver Maaned en Udregning af Kapitelstaksterne paa Grundlag af de til Stiftsøvrighederne indgivne og offentliggjorte Indberetninger. Da vi i Ministeriet fik denne Udregning fra Statistisk Departement for Januar Maaned, viste det sig, at for adskillige af Amterne havde man faaet en Middelpriis, der var ikke saa lidt over Maksimalprisen. Jeg skal saaledes nævne, at efter Statistisk Departements Udregning

for Januar Maaned var f. Eks. i Lolland-Falster Stift i forrige Maribo Klosters Amt Rug sat til 19 Kr. 42 Øre, i forrige Nykøbing Amt til 19 Kr. 52 Øre — det var en mindre Overpris —, men i Thy og Morsø var den sat til 19 Kr. 73 Øre, i Ribe Amt endogsaa til 19 Kr. 77 Øre og i Ringkøbing Amt til 19 Kr. 70 Øre. Nu kunde man tænke sig, og dette tænkte vi os i Ministeriet, at dette beroede paa, at Statistisk Departement muligvis ikke havde gjort det, som burde gøres, nemlig at udskyde de Indberetninger, der oversteg den fastsatte Maksimalpris. Vi afventede derfor de fastsatte Kapitelstakster, og da de kom, gjorde vi en Prøve ved at sammenregne de af Statistisk Departement maanedlig opgjorte Gennemsnit og se, hvorledes de stemmede med de af Stiftsøvrighederne fastsatte Takster. De kunde naturligvis ikke komme til at stemme paa en Prik, idet Stiftsøvrighedernes Beregning ikke er maanedlig, men gælder det hele Tidsrum, saa der maatte komme en lille Variation paa nogle Øre. Det viste sig ogsaa, at der var en saadan Variation. Dette alene vilde dog ikke have ført til det Skridt, Ministeriet foretog; men der viste sig en anden Ting; som gjorde det ret utroligt, at der ikke forelaa noget af en eller anden Art, som ikke var ganske normalt; om det var hos Stiftsøvrighederne eller hos Statistisk Departement, var det umuligt at sige paa Forhaand uden en Sammenligning. Jeg skal nævne et enkelt Eksempel — der kunde nævnes flere, men det er der ikke Tid til her. Regnede man f. Eks. Statistisk Departements maanedlige Udregninger for Rugen i Ringkøbing Amt sammen, viste det sig, at en Sammenlægning af de 5 maanedlige Gennemsnit divideret med 5 giver som Gennemsnitstakst for Ringkøbing Amt 19 Kr. 71 Øre; i dette Amt er for Januar Maaned efter Statistisk Departement Rugen regnet til 19 Kr. 70 Øre, altsaa 20 Øre over Maksimalprisen. Ser man saa imidlertid den af Ribe Stiftsøvrighed fastsatte Kapitelstakst for Ringkøbing Amt, var den 19 Kr. 85 Øre, altsaa endnu 14 Øre højere, til Trods for, at Statistisk Departement havde en Takst for Januar Maaned, der var 20 Øre over den fastsatte Maksimalpris. Dette Forhold vil jo ærede Medlemmer forstaa ser ganske mærkværdigt ud, og jeg kunde drage flere Eksempler frem; dette er ganske vist det stærkeste, i de andre er der ikke saa store Forskelligheder. De af Stiftsøvrighederne fastsatte Kapitelstakster er altsaa